

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024-2025

Περίοδοι διδασκαλίας εβδομαδιαία: 4

Διδακτικό βιβλίο: Οικονομικά Γ΄ Λυκείου, Δ΄ έκδοση 2022
ΥΑΠ, Λευκωσία.

ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ Α΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡ.	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να είναι σε θέση:	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΚΕΦ. 1 ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΖΗΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ	15			<u>Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές/τριες:</u> Δημιουργούν σύντομες ασκήσεις για τους συμμαθητές/τριες τους και οι καλύτερες παρουσιάζονται και λύνονται στην τάξη.
1. Γενικά 2. Ελαστικότητα Ζήτησης (E_D) 2.1 Έννοια και Μέτρηση της Ελαστικότητας Ζήτησης 2.2 Τιμές ή Βαθμοί της E_D 2.3 Προσδιοριστικοί παράγοντες της E_D		<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια της Ελαστικότητας Ζήτησης (E_D)• Να υπολογίζουν την Ελαστικότητα τόξου • Να αναφέρουν και να εξηγούν τις τιμές της E_D• Να αναφέρουν τους προσδιοριστικούς παράγοντες της E_D και να εξηγούν τον ρόλο του κάθε παράγοντα	<ul style="list-style-type: none">• Η έννοια και ο τρόπος υπολογισμού της Ελαστικότητας Ζήτησης (E_D)• Η Ελαστικότητα τόξου • Οι τιμές της E_D • Οι παράγοντες που επηρεάζουν τον βαθμό της E_D	<u>Στην αρχή της ενότητας 1:</u> Προβολή video (6,07΄) «Ζήτηση και Προσφορά» και συζήτηση στην τάξη Ομαδική συζήτηση. Βλέπε πλατφόρμα MSTeams στην ομάδα «Επιθεώρηση Οικονομικών» → Ενδεικτικό Υλικό

2.4 Ε _D και Συνολική Δαπάνη για το Αγαθό			<ul style="list-style-type: none">• Να εξηγούν τη σχέση μεταξύ Ε_D και συνολικής δαπάνης των καταναλωτών• Να αιτιολογούν τον ρόλο της Ε_D στη λήψη αποφάσεων, τόσο από τις επιχειρήσεις, όσο και από το κράτος	<ul style="list-style-type: none">• Η σχέση της Ε_D με τη Συνολική Δαπάνη των καταναλωτών• Οι εφαρμογές της Ε_D στην πράξη	
2.5 Πρακτικές εφαρμογές της Ε _D					
3. Ελαστικότητα Προσφοράς (E _s) 3.1 Έννοια και Μέτρηση της Ελαστικότητας προσφοράς 3.2 Τιμές ή Βαθμοί της E _s 3.3 Προσδιοριστικοί παράγοντες της E _s			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια της Ελαστικότητας Προσφοράς (E_s) και να την υπολογίζουν (τόξου)• Να αναφέρουν και να εξηγούν τις τιμές της E_s• Να αναφέρουν τους προσδιοριστικούς παράγοντες της E_s και να εξηγούν τον ρόλο του κάθε παράγοντα	<ul style="list-style-type: none">• Η έννοια και ο τρόπος υπολογισμού της Ελαστικότητας Προσφοράς E_s (τόξου)• Οι τιμές της E_s• Οι παράγοντες που επηρεάζουν το βαθμό της E_s	
ΚΕΦ. 2 Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	9				<u>Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές/τριες:</u> Δημιουργούν σύντομες ασκήσεις για τους συμμαθητές/τριες τους και οι καλύτερες παρουσιάζονται και λύνονται στην τάξη.
1. Έννοια της Παραγωγής			<ul style="list-style-type: none">• Να δίνουν τον ορισμό της παραγωγής	<ul style="list-style-type: none">• Η έννοια της Παραγωγής	
2. Συνδυασμός Παραγωγικών Συντελεστών			<ul style="list-style-type: none">• Να γνωρίζουν το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει κάθε επιχείρηση	<ul style="list-style-type: none">• Το βασικό πρόβλημα κάθε επιχείρησης	<u>Στο τέλος της ενότητας 2 οι μαθητές/τριες:</u> Να εντοπίσουν σε μια επιχείρηση της γειτονιάς

					τους ποιοι είναι οι συντελεστές παραγωγής και οι αμοιβές τους. Ομαδική συζήτηση.
3. Συνάρτηση Παραγωγής			<ul style="list-style-type: none">• Να γνωρίζουν τι εκφράζει η συνάρτηση παραγωγής• Να αναγνωρίζουν τη διάρκεια της βραχυχρόνιας και της μακροχρόνιας περιόδου στην παραγωγή• Να εξηγούν τη σημασία αυτού του διαχωρισμού όσον αφορά τους συντελεστές παραγωγής	<ul style="list-style-type: none">• Ο ορισμός της συνάρτησης παραγωγής• Ο διαχωρισμός του χρόνου παραγωγής• Σταθεροί και Μεταβλητοί συντελεστές παραγωγής	
4. Νόμος της Φθίνουσας Απόδοσης			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν και να εξηγούν τον Νόμο της Φθίνουσας Απόδοσης	<ul style="list-style-type: none">• Ο Νόμος της Φθίνουσας Απόδοσης	
5. Συνολικό, Μέσο και Οριακό Προϊόν			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν και να υπολογίζουν το Συνολικό, Μέσο και Οριακό προϊόν• Να παρουσιάζουν σε διάγραμμα τις καμπύλες του Συνολικού, Μέσου και Οριακού Προϊόντος και να ερμηνεύουν την πορεία τους• Να διαχωρίζουν τα τρία στάδια παραγωγής και να περιγράφουν την εξέλιξη της παραγωγής σε κάθε στάδιο• Να ορίζουν το στάδιο παραγωγής στο οποίο βρίσκεται το πιο αποτελεσματικό επίπεδο παραγωγής	<ul style="list-style-type: none">• Ο ορισμός και ο υπολογισμός του Συνολικού, Μέσου και Οριακού Προϊόντος• Η ερμηνεία των καμπυλών Συνολικού, Μέσου και Οριακού Προϊόντος• Τα τρία στάδια της παραγωγικής διαδικασίας• Αποτελεσματικό επίπεδο παραγωγής	
6. Τεχνολογία και Παραγωγή			<ul style="list-style-type: none">• Να εξηγούν τον ρόλο της τεχνολογίας στην παραγωγή	<ul style="list-style-type: none">• Ο ρόλος της τεχνολογίας στην παραγωγή	

			<ul style="list-style-type: none">• Να απεικονίζουν διαγραμματικά τη μεταβολή της παραγωγής που οφείλεται στη βελτίωση της τεχνολογίας		
ΚΕΦ. 3 ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	15				<u>Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές/τριες:</u> Δημιουργούν σύντομες ασκήσεις για τους/τις συμμαθητές/τριες τους και οι καλύτερες παρουσιάζονται και λύνονται στην τάξη.
1. Κόστος Παραγωγής 1.1 Έννοια και περιεχόμενο του Κόστους Παραγωγής			<ul style="list-style-type: none">• Να δίνουν τον ορισμό του Κόστους Παραγωγής• Να εξηγούν τη διάκριση του κόστους σε φανερό και αφανές κόστος• Να διαχωρίζουν τα διάφορα στοιχεία του κόστους στις δύο κατηγορίες, να εξηγούν τη σχέση που τα συνδέει και να υπολογίζουν το κέρδος• Να εξηγούν τον λόγο που το αφανές κόστος περιλαμβάνεται στο κόστος παραγωγής	<ul style="list-style-type: none">• Ο ορισμός του Κόστους Παραγωγής• Η διάκριση του κόστους ανάλογα με την ιδιοκτησία των συντελεστών παραγωγής• Ο υπολογισμός του Φανερού, Αφανούς και Συνολικού Κόστους• Ο υπολογισμός του λογιστικού, οικονομικού και συνολικού κέρδους	<u>Στο τέλος της ενότητας 1:</u> Σενάριο 1: « Ένας λογιστής και ένας οικονομολόγος συζητούν». Μέσω του σεναρίου οι μαθητές/τριες να αντιληφθούν τη διαφορά μεταξύ Οικονομικού και Λογιστικού κέρδους. Ομαδική συζήτηση. Βλέπε πλατφόρμα MSTeams στην ομάδα «Επιθεώρηση Οικονομικών» → Ενδεικτικό Υλικό
2. Κόστος Παραγωγής στη Βραχυχρόνια Περίοδο 2.1 Σταθερό, Μεταβλητό και Συνολικό Κόστος			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν και να υπολογίζουν το Σταθερό, Μεταβλητό και Συνολικό Κόστος• Να διαχωρίζουν τα διάφορα έξοδα σε σταθερά και μεταβλητά καθώς και σε	<ul style="list-style-type: none">• Ο ορισμός και ο υπολογισμός του Σταθερού, Μεταβλητού και Συνολικού Κόστους• Οι διακρίσεις του Μεταβλητού Κόστους	

2.2 Μέσο Σταθερό, Μέσο Μεταβλητό και Μέσο Συνολικό Κόστος		αναλογικά, αύξοντα και φθίνοντα	<ul style="list-style-type: none">• Η διαγραμματική απεικόνιση και η ερμηνεία των καμπυλών του Σταθερού, Μεταβλητού και Συνολικού Κόστους• Η έννοια και ο υπολογισμός του Μέσου Σταθερού, Μέσου Μεταβλητού και Μέσου Συνολικού Κόστους• Η διαγραμματική απεικόνιση και η ερμηνεία των καμπυλών του Μέσου Σταθερού, Μέσου Μεταβλητού και Μέσου Συνολικού Κόστους• Ο ορισμός, ο υπολογισμός και η σημασία του Οριακού Κόστους• Η διαγραμματική απεικόνιση και η ερμηνεία της καμπύλης του Οριακού Κόστους	
2.3 Το Οριακό Κόστος και η σημασία του		<ul style="list-style-type: none">• Να παρουσιάζουν σε διάγραμμα τις καμπύλες του Σταθερού, Μεταβλητού και Συνολικού Κόστους και να ερμηνεύουν την πορεία τους• Να δίνουν την έννοια και να υπολογίζουν το Μέσο Σταθερό, Μέσο Μεταβλητό και Μέσο Συνολικό Κόστος• Να παρουσιάζουν διαγραμματικά τις καμπύλες του Μέσου Σταθερού, Μέσου Μεταβλητού και Μέσου Συνολικού Κόστους και να ερμηνεύουν την πορεία τους• Να ορίζουν και να υπολογίζουν το Οριακό Κόστος• Να παρουσιάζουν διαγραμματικά την καμπύλη του Οριακού Κόστους και να ερμηνεύουν την πορεία της• Να εξηγούν τη σημασία του Οριακού Κόστους• Να εξηγούν τη σχέση που συνδέει το Οριακό Κόστος με το Μέσο Συνολικό Κόστος• Να υπολογίζουν και να καθορίζουν διαγραμματικά την αποτελεσματική κλίμακα παραγωγής, καθώς και να αντιλαμβάνονται τη σημασία της για την επιχείρηση	<ul style="list-style-type: none">• Η διαγραμματική απεικόνιση και η ερμηνεία των καμπυλών του Σταθερού, Μεταβλητού και Συνολικού Κόστους• Η έννοια και ο υπολογισμός του Μέσου Σταθερού, Μέσου Μεταβλητού και Μέσου Συνολικού Κόστους• Η διαγραμματική απεικόνιση και η ερμηνεία των καμπυλών του Μέσου Σταθερού, Μέσου Μεταβλητού και Μέσου Συνολικού Κόστους• Ο ορισμός, ο υπολογισμός και η σημασία του Οριακού Κόστους• Η διαγραμματική απεικόνιση και η ερμηνεία της καμπύλης του Οριακού Κόστους• Η αποτελεσματική κλίμακα παραγωγής	

2.4 Μεταβλητό Κόστος 2.4.1 Μεταβλητός συντελεστής μόνο η εργασία 2.4.2 Μεταβλητοί Συντελεστές Εργασία και Πρώτες Ύλες			<ul style="list-style-type: none">• Να υπολογίζουν το μεταβλητό κόστος όταν μοναδικός μεταβλητός συντελεστής είναι η εργασία• Να υπολογίζουν το μεταβλητό κόστος όταν μεταβλητοί συντελεστές είναι η εργασία και οι πρώτες ύλες	<ul style="list-style-type: none">• Ο υπολογισμός του μεταβλητού κόστους όταν:<ul style="list-style-type: none">○ μεταβλητός συντελεστής είναι μόνο η εργασία○ μεταβλητοί συντελεστές είναι η εργασία και οι πρώτες ύλες	
ΚΕΦ. 4 ΜΟΡΦΕΣ ΑΓΟΡΑΣ	12				<u>Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές/τριες:</u> Δημιουργούν σύντομες ασκήσεις για τους συμμαθητές/τριες τους και οι καλύτερες παρουσιάζονται και λύνονται στην τάξη.
1. Εισαγωγή			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια της αγοράς• Να αναφέρουν τις τέσσερις μορφές αγοράς	<ul style="list-style-type: none">• Η έννοια και οι μορφές της αγοράς	
2. Πλήρης ή Τέλειος Ανταγωνισμός 2.1 Έννοια και χαρακτηριστικά του Πλήρους Ανταγωνισμού 2.2 Ζήτηση της ανταγωνιστικής επιχείρησης 2.3 Έσοδα της ανταγωνιστικής επιχείρησης			<ul style="list-style-type: none">• Να δίνουν τον ορισμό του τέλειου ανταγωνισμού• Να αναφέρουν και να επεξηγούν τα χαρακτηριστικά του τέλειου ανταγωνισμού• Να εξηγούν τη ζήτηση που αντιμετωπίζει τόσο η ανταγωνιστική επιχείρηση, όσο και ο κλάδος• Να ορίζουν και να υπολογίζουν το Συνολικό, Μέσο και Οριακό Έσοδο	<ul style="list-style-type: none">• Η έννοια του τέλειου ανταγωνισμού• Τα χαρακτηριστικά του τέλειου ανταγωνισμού• Η ζήτηση της ανταγωνιστικής επιχείρησης• Ο ορισμός, ο υπολογισμός και οι καμπύλες του Συνολικού, Μέσου και Οριακού Εσόδου	<u>Στο τέλος της ενότητας 2:</u> Σενάριο 2: Μελέτη διαγραμμάτων. Οι μαθητές/τριες μέσω της μελέτης διαγραμμάτων να μπορούν να εντοπίζουν το άριστο επίπεδο παραγωγής και το σημείο διακοπής εργασιών. Ομαδική συζήτηση. Βλέπε πλατφόρμα MSTeams στην ομάδα «Επιθεώρηση

<p>2.4 Άριστο επίπεδο παραγωγής της ανταγωνιστικής επιχείρησης</p>		<ul style="list-style-type: none">• Να παρουσιάζουν διαγραμματικά το Συνολικό, Μέσο και Οριακό Έσοδο• Να εξηγούν το άριστο επίπεδο παραγωγής της επιχείρησης• Να εξηγούν την έννοια του νεκρού σημείου• Να υπολογίζουν το άριστο επίπεδο παραγωγής συγκρίνοντας:<ul style="list-style-type: none">– το Συνολικό Έσοδο με το Συνολικό Κόστος και να το παρουσιάζουν διαγραμματικά– το Οριακό Έσοδο με το Οριακό Κόστος και να το παρουσιάζουν διαγραμματικά• Να υπολογίζουν το νεκρό σημείο συγκρίνοντας:<ul style="list-style-type: none">– το Συνολικό Έσοδο με το Συνολικό Κόστος και να το παρουσιάζουν διαγραμματικά– το Μέσο Κόστος με την τιμή και να το παρουσιάζουν διαγραμματικά• Να εξηγούν τη διαφορά μεταξύ αποτελεσματικής κλίμακας παραγωγής και άριστου επιπέδου παραγωγής• Να γνωρίζουν πότε μια επιχείρηση, αν και έχει ζημιές εξακολουθεί να λειτουργεί	<ul style="list-style-type: none">• Το άριστο επίπεδο παραγωγής της ανταγωνιστικής επιχείρησης• Τα Νεκρά Σημεία• Η Αποτελεσματική Κλίμακα και το Άριστο Επίπεδο Παραγωγής	<p>Οικονομικών» → Ενδεικτικό Υλικό Συμμετέχουν σε ομαδική συζήτηση. Ερωτήσεις προς συζήτηση στην τάξη: Μια καντίνα πωλεί μόνο σάντουιτς. Το κάθε σάντουιτς πωλείται προς €3 και το κόστος κατασκευής του είναι €1.</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Η καντίνα είναι κερδοφόρα; Αναμένεται οι μαθητές να απαντήσουν θετικά.➤ Τι θα απαντούσατε αν αυτό τον μήνα η καντίνα πώλησε 100 σάντουιτς και το κόστος λειτουργίας της καντίνας ήταν €800 το μήνα; Θα αλλάζατε την απάντησή σας;➤ Γιατί είναι σημαντικό για την επιχείρηση να γνωρίζει το νεκρό σημείο σε μονάδες προϊόντος;
--	--	---	---	---

3. Μονοπώλιο 3.1 Έννοια και Χαρακτηριστικά του Μονοπωλίου 3.2 Λόγοι Δημιουργίας Μονοπωλίων			<ul style="list-style-type: none">• Να δίνουν την έννοια του Μονοπωλίου• Να αναφέρουν και να επεξηγούν τα χαρακτηριστικά και τους λόγους δημιουργίας του Μονοπωλίου	<ul style="list-style-type: none">• Η έννοια του Μονοπωλίου• Τα χαρακτηριστικά και οι λόγοι δημιουργίας των Μονοπωλίων	
4. Ατελής Ανταγωνισμός 4.1 Μονοπωλιακός Ανταγωνισμός 4.1.1 Έννοια και Χαρακτηριστικά του Μονοπωλιακού Ανταγωνισμού 4.2 Ολιγοπώλιο 4.2.1 Έννοια και Χαρακτηριστικά του Ολιγοπωλίου			<ul style="list-style-type: none">• Να αναφέρουν τις μορφές αγοράς στον Ατελή Ανταγωνισμό• Να ορίζουν την έννοια του Μονοπωλιακού Ανταγωνισμού• Να αναφέρουν και να επεξηγούν τα χαρακτηριστικά του Μονοπωλιακού Ανταγωνισμού• Να ορίζουν την έννοια του Ολιγοπωλίου• Να αναφέρουν και να επεξηγούν τα χαρακτηριστικά του Ολιγοπωλίου	<ul style="list-style-type: none">• Οι μορφές αγοράς στον Ατελή Ανταγωνισμό• Η έννοια του Μονοπωλιακού Ανταγωνισμού• Τα χαρακτηριστικά του Μονοπωλιακού Ανταγωνισμού• Η έννοια του Ολιγοπωλίου• Τα χαρακτηριστικά του Ολιγοπωλίου	
Επανάληψη – Διαγωνίσματα – Ανατροφοδότηση	4				
Δημιουργικές εργασίες και παρουσίασή τους στην τάξη	4				
ΣΥΝΟΛΟ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ		59			

ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ Β΄

ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ Β΄					
ΚΕΦ. 7 ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ	10				<u>Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές/τριες:</u> Δημιουργούν σύντομες ασκήσεις για τους συμμαθητές/τριες τους και οι καλύτερες παρουσιάζονται και λύνονται στην τάξη.
Εισαγωγή					
3. Μέτρα Δημοσιονομικής Πολιτικής			<ul style="list-style-type: none">• Να αναφέρουν τα δημοσιονομικά μέτρα του κράτους και να εξηγούν τον στόχο των μέτρων αυτών	<ul style="list-style-type: none">• Η δημοσιονομική πολιτική του κράτους	
4. Δημόσιες Δαπάνες			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια των δημοσίων δαπανών και να εξηγούν τις κατηγορίες τους δίνοντας παραδείγματα• Να αναφέρουν τους λόγους στους οποίους οφείλεται η διαχρονική αύξηση των δημοσίων δαπανών	<ul style="list-style-type: none">• Οι διακρίσεις των δημοσίων δαπανών• Η διαχρονική αύξηση των δημοσίων δαπανών	
5. Δημόσια Έσοδα			<ul style="list-style-type: none">• Να αναφέρουν τις κυριότερες πηγές των κρατικών εσόδων και τη διαφορά τους από τις πηγές χρηματοδότησης του κράτους• Να ορίζουν τις έννοιες “τέλος” και “πρόστιμο”	<ul style="list-style-type: none">• Οι πηγές δημοσίων εσόδων• Οι πηγές χρηματοδότησης του κράτους• Το τέλος και τα πρόστιμα	
6. Φόροι 6.1 Συστήματα φορολόγησης του εισοδήματος			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια του φόρου, να αναφέρουν και να επεξηγούν τα στοιχεία που τη συνθέτουν	<ul style="list-style-type: none">• Η έννοια του φόρου και τα στοιχεία που τη συνθέτουν	Εργασία: Αναζήτηση στο διαδίκτυο και παρουσίαση στην τάξη φορολογικών συντελεστών άλλων χωρών μελών της ΕΕ. Σύγκριση με Κύπρο.

6.2 Κατηγορίες φόρων			<ul style="list-style-type: none">• Να γνωρίζουν τους λόγους που το κράτος επιβάλλει φόρους• Να αναφέρουν και να εξηγούν τα συστήματα φορολόγησης• Να ορίζουν και να διαχωρίζουν τους άμεσους και έμμεσους φόρους• Να αναφέρουν τα χαρακτηριστικά των άμεσων φόρων και να υπολογίζουν τον φόρο εισοδήματος• Να αναφέρουν τα χαρακτηριστικά και να υπολογίζουν τους έμμεσους φόρους• Να αναφέρουν και να εξηγούν τις αρχές μιας δίκαιης και αποδοτικής φορολογίας• Να εξηγούν τις έννοιες της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής και τη μεταξύ τους διαφορά	<ul style="list-style-type: none">• Οι λόγοι επιβολής φορολογίας• Τα συστήματα φορολόγησης• Η διάκριση της φορολογίας σε άμεση και έμμεση• Τα χαρακτηριστικά και ο υπολογισμός των άμεσων φόρων• Τα χαρακτηριστικά και ο υπολογισμός των έμμεσων φόρων• Οι φορολογικές αρχές της δίκαιης και αποδοτικής φορολογίας• Οι έννοιες της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής	Ομαδική συζήτηση Βλέπε πλατφόρμα MTeams στην ομάδα «Επιθεώρηση Οικονομικών» → Ενδεικτικό Υλικό
6.3 Χαρακτηριστικά των άμεσων φόρων					
6.4 Χαρακτηριστικά των έμμεσων φόρων					
6.5 Αρχές δίκαιης και αποδοτικής φορολογίας					
7. Κρατικός Προϋπολογισμός			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια του Κρατικού Προϋπολογισμού• Να γνωρίζουν τη διαδικασία σύνταξης του κρατικού προϋπολογισμού• Να αναφέρουν και να επεξηγούν τον Πλεονασματικό, τον Ελλειμματικό και τον Ισοσκελισμένο κρατικό προϋπολογισμό	<ul style="list-style-type: none">• Ο Κρατικός Προϋπολογισμός• Η σύνταξη του κρατικού προϋπολογισμού• Οι τρεις μορφές του κρατικού προϋπολογισμού	

			<ul style="list-style-type: none">• Να υπολογίζουν το Δημοσιονομικό αποτέλεσμα και να το συγκρίνουν με τα κριτήρια της Συνθήκης του Μάαστριχτ• Να εξηγούν την έννοια του Πρωτογενούς αποτελέσματος και να αντιλαμβάνονται τη διαφορά με το Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	<ul style="list-style-type: none">• Η Συνθήκη του Μάαστριχτ για το Δημοσιονομικό Έλλειμμα• Το Πρωτογενές και Δημοσιονομικό αποτέλεσμα του κρατικού προϋπολογισμού	
8. Δημόσιος Δανεισμός 8.1 Κατηγορίες Δημόσιου Χρέους 8.2 Αναγκαιότητα δημόσιου δανεισμού 8.3 Μειονεκτήματα δημόσιου δανεισμού			<ul style="list-style-type: none">• Να αναφέρουν και να εξηγούν τις κατηγορίες του δημόσιου χρέους• Να αναφέρουν τους λόγους για τους οποίους το κράτος προσφεύγει στον δανεισμό• Να αναφέρουν και να εξηγούν τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από τον δημόσιο δανεισμό• Να ορίζουν την έννοια της εξυπηρέτησης δημόσιου χρέους• Να υπολογίζουν το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και να το συγκρίνουν με τα κριτήρια της Συνθήκης του Μάαστριχτ	<ul style="list-style-type: none">• Ο δημόσιος δανεισμός και η δημιουργία του δημόσιου χρέους• Η διάκριση του δημόσιου χρέους• Η αναγκαιότητα προσφυγής στον δημόσιο δανεισμό• Τα μειονεκτήματα του δημόσιου δανεισμού• Η εξυπηρέτηση του Δημόσιου Χρέους• Ο υπολογισμός του δημόσιου χρέους ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και το διεθνώς αποδεκτό ποσοστό• Η Συνθήκη του Μάαστριχτ για το Δημόσιο Χρέος	<p><u>Στο τέλος της ενότητας 8:</u> Επισκέψεις στην Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ομαδική συζήτηση. Βλέπε πλατφόρμα MSTEams στην ομάδα «Επιθεώρηση Οικονομικών» → Ενδεικτικό Υλικό</p>

ΚΕΦ. 5 ΕΓΧΩΡΙΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	14				<u>Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές/τριες:</u> Δημιουργούν σύντομες ασκήσεις για τους συμμαθητές/τριες τους και οι καλύτερες παρουσιάζονται και λύνονται στην τάξη.
1. Εισαγωγή			<ul style="list-style-type: none">• Να αντιλαμβάνονται τη χρησιμότητα των μακροοικονομικών μεγεθών	<ul style="list-style-type: none">• Η χρησιμότητα των μακροοικονομικών μεγεθών	
2. Το Οικονομικό Κύκλωμα			<ul style="list-style-type: none">• Να περιγράφουν το οικονομικό κύκλωμα• Να αναφέρουν τις τρεις μεθόδους μέτρησης της παραγωγής, καθώς και το αποτέλεσμα της κάθε μεθόδου• Να κατανοούν την ισότητα μεταξύ εγχώριου προϊόντος, εισοδήματος και δαπάνης	<ul style="list-style-type: none">• Το οικονομικό κύκλωμα• Οι τρεις εναλλακτικές μέθοδοι μέτρησης της παραγωγής	
3. Η μέτρηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος			<ul style="list-style-type: none">• Να δίνουν τον ορισμό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος• Να αντιλαμβάνονται τη διαφορά μεταξύ τελικών και ενδιάμεσων προϊόντων• Να εξηγούν τον τρόπο υπολογισμού του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ)	<ul style="list-style-type: none">• Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν• Τα τελικά και ενδιάμεσα προϊόντα	
4. Εγχώρια και Εθνικά Οικονομικά Μεγέθη			<ul style="list-style-type: none">• Να δίνουν τον ορισμό των Εθνικών και Εγχώριων Οικονομικών Μεγεθών	<ul style="list-style-type: none">• Τα Εθνικά και Εγχώρια Οικονομικά μεγέθη	

			<ul style="list-style-type: none">• Να εξηγούν τη σχέση που συνδέει τα Εθνικά με τα Εγχώρια Οικονομικά μεγέθη	<ul style="list-style-type: none">• Το Καθαρό Εισόδημα από το Εξωτερικό	
5. Ακαθάριστα και Καθαρά Οικονομικά Μεγέθη			<ul style="list-style-type: none">• Να γνωρίζουν τη διαφορά μεταξύ Καθαρών και Ακαθάριστων Οικονομικών Μεγεθών• Να εξηγούν τη σχέση που συνδέει τα Καθαρά με τα Ακαθάριστα Οικονομικά μεγέθη• Να δίνουν τον ορισμό των εννοιών «Εισόδημα από το εξωτερικό» και «Εισόδημα προς το εξωτερικό» και να αναφέρουν παραδείγματα για το καθένα ξεχωριστά	<ul style="list-style-type: none">• Τα Καθαρά και Ακαθάριστα Οικονομικά μεγέθη• Η σχέση που συνδέει τα Καθαρά με τα Ακαθάριστα Οικονομικά μεγέθη• «Εισόδημα από το εξωτερικό» και «Εισόδημα προς το εξωτερικό»	
6. Τιμές Υπολογισμού των Οικονομικών Μεγεθών			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια των Οικονομικών μεγεθών, τόσο σε τιμές συντελεστών, όσο και σε τιμές αγοράς• Να υπολογίζουν τα Οικονομικά μεγέθη με τις δύο τιμές υπολογισμού τους	<ul style="list-style-type: none">• Τα Οικονομικά μεγέθη σε τιμές συντελεστών παραγωγής και σε τιμές αγοράς• Η σχέση που συνδέει τα Οικονομικά μεγέθη σε τιμές συντελεστών με τα Οικονομικά μεγέθη σε τιμές αγοράς	
7. Μέτρηση Εγχώριου Προϊόντος – Μέθοδος της παραγωγής			<ul style="list-style-type: none">• Να υπολογίζουν το εγχώριο προϊόν με τη μέθοδο της τελικής ή προστιθέμενης αξίας• Να υπολογίζουν την παραγωγή με τη μέθοδο της παραγωγής	<ul style="list-style-type: none">• Η μέθοδος της τελικής και της προστιθέμενης αξίας για τη μέτρηση του εγχώριου προϊόντος• Η μέθοδος της παραγωγής	
8. Μέτρηση Εγχώριου Προϊόντος Εισοδηματική Μέθοδος 8.1 Εγχώριο Εισόδημα			<ul style="list-style-type: none">• Να υπολογίζουν την παραγωγή με την εισοδηματική μέθοδο	<ul style="list-style-type: none">• Η εισοδηματική μέθοδος	

8.2 Εθνικό, Προσωπικό και Διαθέσιμο Εισόδημα			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν, να υπολογίζουν και να αντιλαμβάνονται τη διαφορά μεταξύ του εθνικού, προσωπικού και διαθέσιμου εισοδήματος• Να ορίζουν την έννοια των Μεταβιβαστικών πληρωμών• Να υπολογίζουν το ποσό της κατανάλωσης ή το ποσό της αποταμίευσης	<ul style="list-style-type: none">• Το Εθνικό, Προσωπικό και Διαθέσιμο Εισόδημα και ο υπολογισμός τους• Οι Μεταβιβαστικές πληρωμές• Ο υπολογισμός του ποσού της κατανάλωσης ή του ποσού της αποταμίευσης	
10. Δυσκολίες στη μέτρηση των Οικονομικών μεγεθών			<ul style="list-style-type: none">• Να επισημαίνουν και να εξηγούν τις δυσκολίες που παρουσιάζονται κατά τη μέτρηση του εθνικού προϊόντος	<ul style="list-style-type: none">• Οι δυσκολίες μέτρησης των οικονομικών μεγεθών	
11. Αποπληθωρισμός των Οικονομικών μεγεθών 11.1 Ονομαστικό και Πραγματικό ΑΕΠ 11.2 Υπολογισμός του Πραγματικού ΑΕΠ			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια του αποπληθωρισμού• Να γνωρίζουν τους πιθανούς λόγους αύξησης ενός οικονομικού μεγέθους• Να μετατρέπουν τα οικονομικά μεγέθη από τρέχουσες σε σταθερές τιμές• Να εξηγούν την αναγκαιότητα του αποπληθωρισμού των οικονομικών μεγεθών	<ul style="list-style-type: none">• Η έννοια του αποπληθωρισμού• Ο αποπληθωρισμός των οικονομικών μεγεθών• Η σημασία του αποπληθωρισμού	
ΚΕΦ. 6 ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΥΚΛΟΙ	9				<u>Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές/τριες:</u> Δημιουργούν σύντομες ασκήσεις για τους συμμαθητές/τριες τους και οι καλύτερες παρουσιάζονται και λύνονται στην τάξη.

1. Εισαγωγή			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια της πλήρους απασχόλησης	<ul style="list-style-type: none">• Η έννοια της πλήρους απασχόλησης	
2. Απασχόληση και Ανεργία			<ul style="list-style-type: none">• Να διακρίνουν τις ομάδες στις οποίες υποδιαιρείται ο πληθυσμός μιας χώρας ανάλογα με την απασχόληση• Να ορίζουν τις έννοιες απασχολούμενοι, άνεργοι, εργατικό δυναμικό και άεργοι	<ul style="list-style-type: none">• Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός	<u>Στο τέλος της ενότητας 2:</u> Σενάριο 3 Ομαδική συζήτηση. Βλέπε πλατφόρμα MSTeams στην ομάδα «Επιθεώρηση Οικονομικών» → Ενδεικτικό Υλικό
3. Μέτρηση της ανεργίας 3.1 Εγγεγραμμένοι άνεργοι 3.2 Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ)			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια εγγεγραμμένοι άνεργοι• Να υπολογίζουν το ποσοστό ανεργίας, το ποσοστό απασχόλησης και το ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό	<ul style="list-style-type: none">• Οι εγγεγραμμένοι άνεργοι• Οι δείκτες της Κυπριακής Στατιστικής Υπηρεσίας στην αγορά εργασίας	
4. Μορφές Ανεργίας			<ul style="list-style-type: none">• Να αναφέρουν και να εξηγούν τις μορφές ανεργίας	<ul style="list-style-type: none">• Οι μορφές ανεργίας	
5. Φυσικό ποσοστό ανεργίας			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια του φυσικού ποσοστού ανεργίας και να αντιλαμβάνονται ότι το φυσικό ποσοστό ανεργίας αντιστοιχεί με πλήρη απασχόληση	<ul style="list-style-type: none">• Το φυσικό ποσοστό ανεργίας	
6. Συνέπειες της ανεργίας			<ul style="list-style-type: none">• Να αναφέρουν και να εξηγούν τις συνέπειες της ανεργίας	<ul style="list-style-type: none">• Οι συνέπειες της ανεργίας	
7. Μέτρα καταπολέμησης της Ανεργίας			<ul style="list-style-type: none">• Να ονομάζουν και να εξηγούν τα διάφορα μέτρα αντιμετώπισης της ανεργίας	<ul style="list-style-type: none">• Τα μέτρα καταπολέμησης της ανεργίας	
8. Οικονομικοί κύκλοι ή Οικονομικές διακυμάνσεις 8.1 Εισαγωγή			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια των οικονομικών διακυμάνσεων	<ul style="list-style-type: none">• Οι οικονομικές διακυμάνσεις/ οικονομικοί κύκλοι	

8.2 Φάσεις και χαρακτηριστικά των φάσεων των οικονομικών κύκλων			<ul style="list-style-type: none">• Να παρουσιάζουν διαγραμματικά και να ονομάζουν τις φάσεις των οικονομικών διακυμάνσεων• Να εξηγούν την πορεία της οικονομικής δραστηριότητας (μεγεθών) στις τέσσερις φάσεις των οικονομικών διακυμάνσεων	<ul style="list-style-type: none">• Οι τέσσερις φάσεις των οικονομικών διακυμάνσεων• Η διαγραμματική απεικόνιση των φάσεων• Τα οικονομικά μεγέθη στις φάσεις του οικονομικού κύκλου	
9. Εξομάλυνση και Πρόβλεψη των Οικονομικών Διακυμάνσεων			<ul style="list-style-type: none">• Να αναφέρουν και να εξηγούν τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνει το κράτος για την εξομάλυνση των οικονομικών διακυμάνσεων και την αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών	<ul style="list-style-type: none">• Τα μέτρα και η αποτελεσματικότητα για την εξομάλυνση των οικονομικών διακυμάνσεων	<p><u>Στο τέλος της ενότητας 9:</u> Επίσκεψη στην Κεντρική Τράπεζα Κύπρου. Ομαδική συζήτηση. Βλέπε πλατφόρμα MTeams στην ομάδα «Επιθεώρηση Οικονομικών» → Ενδεικτικό Υλικό</p>
ΚΕΦ. 8 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ - ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ	6				<p><u>Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές/τριες:</u> Δημιουργούν σύντομες ασκήσεις για τους συμμαθητές/τριες τους και οι καλύτερες παρουσιάζονται και λύνονται στην τάξη.</p>
1. Γενικά					
2. Διεθνές εμπόριο			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια του διεθνούς εμπορίου	<ul style="list-style-type: none">• Η έννοια του διεθνούς εμπορίου	
3. Απόλυτο και Συγκριτικό Πλεονέκτημα			<ul style="list-style-type: none">• Να αναφέρουν και να εξηγούν την αρχή του απόλυτου πλεονεκτήματος και συγκριτικού πλεονεκτήματος	<ul style="list-style-type: none">• Η αρχή του απόλυτου και του συγκριτικού πλεονεκτήματος	<p><u>Στο τέλος της ενότητας 3:</u> Σενάριο 4 Καταμερισμός εργασιών σε επίπεδο νοικοκυριού.</p>

			<ul style="list-style-type: none">• Να επεξηγούν ότι τα οφέλη από την εξειδίκευση κάθε χώρας εξαρτώνται από το συγκριτικό πλεονέκτημα		Ομαδική συζήτηση: «Πώς η φιλοσοφία του καταμερισμού μπορεί να αυξήσει το βιοτικό επίπεδο μέσω του διεθνές εμπορίου;»
4. Ο Παγκόσμιος οργανισμός εμπορίου (ΠΟΕ)			<ul style="list-style-type: none">• Να αναφέρουν τι είναι ο ΠΟΕ και ποιος ο σκοπός του	<ul style="list-style-type: none">• Ο ΠΟΕ και ο σκοπός του	
5. Συνάλλαγμα 5.1 Γενικά 5.2 Αγορά συναλλάγματος 5.3 Συναλλαγματικές ισοτιμίες 5.3.1 Αγορά συναλλάγματος 5.3.2 Πώληση συναλλάγματος			<ul style="list-style-type: none">• Να ορίζουν την έννοια του Συναλλάγματος και της αγοράς συναλλάγματος• Να αναφέρουν τους παράγοντες από τους οποίους προέρχεται η προσφορά και η ζήτηση ξένου νομίσματος• Να γνωρίζουν τι είναι συναλλαγματική ισοτιμία και το Δελτίο Τιμών Συναλλάγματος• Να εφαρμόζουν τη διαδικασία μετατροπής από ένα νόμισμα σε άλλο	<ul style="list-style-type: none">• Το συνάλλαγμα• Η αγορά συναλλάγματος• Οι παράγοντες που προσδιορίζουν την προσφορά και τη ζήτηση ξένου νομίσματος• Η συναλλαγματική ισοτιμία• Το Δελτίο Τιμών Συναλλάγματος• Η μετατροπή συναλλάγματος σε εγχώριο νόμισμα και το αντίθετο	
6. Ισοζύγιο Πληρωμών			<ul style="list-style-type: none">• Να δίνουν τον ορισμό του Ισοζυγίου Πληρωμών και να αναφέρουν τα τρία επιμέρους ισοζύγια	<ul style="list-style-type: none">• Το Ισοζύγιο Πληρωμών• Τα τρία επιμέρους ισοζύγια του Ισοζυγίου Πληρωμών	

Επανάληψη – Διαγωνίσματα – Ανατροφοδότηση	4				
Δημιουργικές εργασίες και παρουσίασή τους στην τάξη					<i>Οι δημιουργικές εργασίες το Β΄ Τετράμηνο θα είναι κατά τη διάρκεια ή στο τέλος κάθε ενότητας.</i>
Επανάληψη για Ενιαίες Γραπτές Τελικές Εξετάσεις	7				
ΣΥΝΟΛΟ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ		50			
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		109			